

Müzik Eğitiminde Araştırma Projeleri

Editör: Ömer Faruk BAYRAKÇI

Editör: Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk BAYRAKÇI

MÜZİK EĞİTİMİNDE ARAŞTIRMA PROJELERİ

ISBN 978-625-6652-96-5

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2024, PEGEM AKADEMI

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınev**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır; indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilmektedir.

I. Baskı: Mayıs 2024, Ankara

Yayın-Proje: Selcan Durmuş
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara
Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

2000’li yılların başlarından beri dünyada ve ülkemizde yaşanan değişiklikler her alana yansıdığı gibi eğitim sistemine de yansımıştır. Önceleri geleneksel yöntemlerle sürdürülen bu süreçler zamanla öğrenci merkezli bir hal almıştır. Artık öğrenciden istenen ve beklenen bilgiyi yalnızca edinmesi değildir. Bilgiyi edinmesi, yorumlaması, değerlendirmesi ve yeni bir ürün elde etmesi basamaklarına tırmanmıştır. Yapılandırmacı yaklaşım eğitim felsefesinin ana bileşeni haline gelmiştir. Bu durum yalnızca öğrencilerin değişmesi ve gelişmesi anlamına gelmemekle birlikte öğretmenlerin de bu yeni çağa ve çağın gereklerine ayak uydurmaları gerektiği kanısını günden güne güçlü bir biçimde göstermektedir.

Öğretmenlerin 21. yy. için yetiştirip geliştirecekleri öğrencilerin 21. yy. yeterlilikleri kapsamında değerlendirilen ölçütlere hâkim olması ve kendilerinden önceki nesilin önüne geçerken kendilerinden sonra gelecek olan nesile de örnek olup onları bir ilerideki basamağa taşımaları beklenmektedir. Eğitim sisteminde yaşanan bu yeni paradigmalarda birlikte bireylerin artık yalnızca kendileri üretmeleri değil, benlik bilincini toplumsal bir yapıya kavuşturup diğerleri için, öteki için dünya için neler yapabilirim sorusuyla yüz yüze getirmiştir.

Bireyin öncelikli olarak kendini tanıması ve kim olduğunun farkına varması, ilgi ve becerilerine olan farkındalığı tam olarak toplumda hangi pozisyonda konumlanacağı konusunda da fikir oluşturmaktadır. Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerini geliştiren bireyin bunların hangisi üzerinde daha etkin ve etkili olduğunun farkına varması da bireyin, dolayısıyla toplumun ilerleyeceği aşamaya da ışık tutmaktadır.

Eldeki kitapta Müzik Eğitimi bağlamında yer alan projeler, 21. yy. becerileri, değerler eğitimi, değerler eğitimi özelinde müzik projeleri gibi konular yer almakla birlikte, sanata ve sanatın gelişimine yönelik proje sayılarının artması amaç edinilmiştir. Çünkü 21. yy’ın yalnızca tematik problemleri çözen bireylere ihtiyacı yoktur. Bunun yanında duyuşsal doygunluğa erişilmesini sağlayacak sanata ve sanata dair olan projelerin yaygınlaştırılmasına da ihtiyacı olduğu aşikardır.

Günümüz dünyasında, sosyal medyanın kullanım oranları; OECD raporlarında, We are social digital 2024 Global ve Türkiye gibi raporlarda kendisini göstermektedir. Sosyal medyanın bu denli rağbet görmesinin altında yatan sebeplerin başında da bireylerin kendi benliklerini henüz tanımamış olmaları ve bilinçli, üretken bir rol model edinmemiş olmaları vurgulanmaktadır. Birey kendini tanımadıkça, yapabilecek olduklarının kapasitesine hakim olmadıkça ne yazık ki, sosyal medyanın olumlu yönlerinden çok olumsuz yönleri gündemlerde yer alacak olması olası görünmektedir.

Dolayısıyla bu kitap, akademik anlamda çalışan personele, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine, yeni nesil öğrencilere ve kendini güncelleyen yeni nesil öğretmenlere, müzik resim ve sanata dair projeler için bir kılavuz olacak niteliğe sahiptir. Kitap, müzik eğitiminin lise ve ortaokul kademelerinde yalnızca müzik dersi olarak kalmamasını, müziğin projeler bağlamında değerlendirilip, geliştirilebilen bir yapısının olduğuna da dikkat çekmektedir. Bu eserin ortaya çıkmasında katkı sağlayan bütün bölüm yazarlarına ve kitabın basılmasını gerçekleştiren Pegem yayıncılık ailesine özverili katkıları için çok teşekkür ederiz.

Editör

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk BAYRAKÇI

Mayıs, 2024

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editör: Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk BAYRAKÇI

1. Bölüm: Müzik Projelerinin Tematik ve Metodolojik Açından İncelenmesi

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk BAYRAKÇI

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-1779-2206

2. Bölüm: 21. Yüzyıl Becerileri Açısından Değerler Eğitiminde Müzik

Dr. Öğr. Üyesi Leyla DÖNMEZ, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-5785-2058

3. Bölüm: Bir Halk Dinletisi Olarak Türküler

Dr. Ayhan DÖNMEZ, Dokuz Eylül Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-1499-319X

**4. Bölüm: Fibonacci ve Lucas Sayı Dizilerinde Zaman ve Konum Değişkenli
Kriptolojinin Müzikle İletimi**

Firdevs Nur ALGÜL, Beşiktaş Bilim ve Sanat Merkezi

Daniel TAVİT, Beşiktaş Bilim ve Sanat Merkezi

Dr. Cemil KARAÇAM, Beşiktaş Bilim ve Sanat Merkezi

5. Bölüm: Çizgi Çizgi Türkülerimiz

Osman Kaan BAYRAM

Fevziye-Memduh Güpgüpoğlu Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi

Zeynep IŞILAK

Fevziye-Memduh Güpgüpoğlu Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi

Bil. Uzm. Dilek BULDU

Fevziye-Memduh Güpgüpoğlu Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. BÖLÜM

MÜZİK PROJELERİNİN TEMATİK VE METODOLOJİK AÇIDAN İNCELENMESİ

Giriş.....	1
2023 Yılı Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri (Müzik Yarışması Başvuru Listesi).....	3
2023 Yılı Lise Öğrencileri Araştırma Projelerinin (Müzik) Ana Alanlara Göre Dağılımı	17
2023 Yılı Lise Öğrencileri Araştırma (Müzik) Projelerinin 21. Yüzyıl Becerileri ve Değerlere Yönelik Araştırma Raporuna Göre Analizi.....	19
Kaynakça.....	21

2. BÖLÜM

21. YÜZYIL BECERİLERİ AÇISINDAN DEĞERLER EĞİTİMİNDE MÜZİK

Giriş.....	23
21. Yüzyıl Becerilerinin Değerler Eğitimi Açısından Önemi	24
Müzik Dersinin Değerler Eğitimindeki Yeri ve Önemi.....	26
Müzik Dersi Öğretim Programının Taksonomik Analizi	28
Değerler Eğitiminde Müzik Projeleri.....	29
Değerler Eğitiminde Müzik Projesi Örnekleri	30
Kaynakça.....	39

3. BÖLÜM

BİR HALK DİNLETİSİ OLARAK TÜRKÜLER

Giriş.....	41
Araştırma Projelerinde Türkü Türleri	44
Araştırma Projelerinde Halk Türküleri	45
Kaynakça.....	46

4. BÖLÜM

FİBONACCI VE LUCAS SAYI DİZİLERİNDE ZAMAN VE KONUM DEĞİŞKENLİ KRİPTOLOJİNİN MÜZİKLE İLETİMİ

Giriş.....	49
Araştırmanın Amacı.....	55
Materyal ve Metot.....	55
Harflerin Şifrenmesi	57
Simge ve Rakamların Şifrenmesi.....	61
Kullanılan Müzik Terimleri ve Şifrelemedeki Geçişler	62
Zaman, Konum ve Zaman-Konum Değişkenli Şifreleme	63
Uygulama.....	64
Bulgular	69
Sonuç ve Tartışma	70
Kaynaklar.....	72

5. BÖLÜM

ÇİZGİ ÇİZGİ TÜRKÜLERİMİZ

Giriş.....	75
Araştırmanın Önemi ve Amacı.....	76
Araştırmanın Yöntemi	77
Proje İş-Zaman Çizelgesi.....	79
Bulgular	80
Çizgi Romanla Anlatım Öncesi Bulgular.....	80
Kimlik Gelişimine Dair Bulgular.....	80
Türkülerin Hissettirdiklerine Dair Bulgular.....	80
Türkülerin Hikâyelerini Araştırmaya Dair Bulgular.....	81
Çizgi Roman Hakkında Bilinenlere Dair Bulgular.....	81
Türkülerin Animasyonunun İzlenmesine Dair Bulgular.....	82
Çizgi Romanların Eğitim Üzerindeki Etkisine Dair Bulgular.....	82
Çizgi Romanla Anlatım Sonrası Bulgular.....	83
Kimlik Gelişimine Dair Bulgular.....	83
Türkülerin Hissettirdiklerine Dair Bulgular.....	83
Türkülerin Hikâyelerini Araştırmaya Dair Bulgular.....	84
Çizgi Roman Hakkında Bilinenlere Dair Bulgular.....	84
Türkülerin Animasyonunun İzlenmesine Dair Bulgular.....	85
Çizgi Romanların Eğitim Üzerindeki Etkisine Dair Bulgular.....	85

Sonuç ve Tartışma	86
Öneriler.....	87
Kaynaklar.....	88

EKLER

Ek 1. Açık Uçlu Anket Soruları	89
--------------------------------------	----

Editör ve Yazarlar Hakkında	91
--	----

1. BÖLÜM

MÜZİK PROJELERİNİN TEMATİK VE METODOLOJİK AÇIDAN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk BAYRAKÇI, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-1779-2206

1. GİRİŞ

Hemen her yaş grubu için önemli bir yere sahip olan sanat ve sanat eğitimi, fiziksel, duygusal, zihinsel ve sosyal açıdan büyük değişimlerin yaşandığı bir dönemde olan lise öğrencileri üzerinde de özel bir öneme sahiptir. Bu dönemde bireyler kimliklerini keşfederek kendileriyle ilgili çeşitli farkındalıklar kazanırlar. Artık bireyler çocukluktan gençliğe adım atıldığı bu yaş grubunda bağımsızlıklarını daha fazla hissederek kendi kararlarına ait sorumlulukları üstlenirler. Sosyal ilişkilerin çok etkili olduğu bu dönem arkadaş gruplarıyla birlikte sosyal becerilerin gelişiminde de önemli bir yere sahiptir. Yeni deneyimler ve risk alma gibi konularda da daha cesur davranılan bu dönem, kişisel gelişim için önemli bir fırsat olarak değerlendirilmelidir. Gelecekteki eğitim ve kariyerleri hakkında önemli kararlar da bu dönemde alındığından ilgi alanlarının tespiti ve buna bağlı olarak kariyer alanlarının belirlenmesi bu dönemi ayrıcalıklı hale getirmektedir. Dolayısıyla lise dönemi yaş grubu, genellikle gençlerin kişisel, akademik ve sosyal açıdan büyük değişimler yaşadıkları ve geleceklerini şekillendirmeye başladıkları kritik bir dönem olarak kabul edilmektedir.

Bu dönemde başlayan sanata olan ilgi bireylerin gelecek yaşantısına da etki etmektedir. Sanat faaliyetleri, öğrencilerin duygusal zeka ve empati yeteneklerini geliştirerek kendilerini ifade etme becerileri kazandırmakta ve duygularını daha etkili bir şekilde yönlendirmelerini sağlamaktadır. Böylece bireylerin özsaygı ve özdeğer duyguları güçlenmektedir.

Ayrıca, sanat eğitimi gençlerin yaratıcılıklarını geliştirmekte, farklı sanat disiplinlerinde deneyim kazanma, öğrencilerin hayal güçlerini ve problem çözme yeteneklerini artırmaktadır. Yaratıcı düşünme becerileri sayesinde, bireyler yaşamları boyunca karşılaştıkları zorlukları farklı ve yenilikçi yollarla çözebilmektedirler.

Sanat ve sanat eğitimi aynı zamanda lise öğrencilerinin özgüven kazanmalarında da önemli bir yere sahiptir. Başkalarıyla paylaşma ve becerilerini sergileme deneyimleri, gençlerin kendilerine olan güvenlerini artırmaktadır. Bununla birlikte birey kendi olma bilincini de kazanmaktadır. Dolayısıyla sosyal ilişkileri ve akademik becerileri olumlu etkilenen birey yaşama ayak uydurabilen ve aynı zamanda kendine ait farkındalıkları olan bir yetişkin olma sürecine girmektedir. Tüm bu etkiler göz önüne alındığında, sanat ve sanat eğitiminin lise öğrencileri üzerindeki olumlu etkileri bir kez daha gözler önüne serilmektedir. Bu yaş grubu ile yapılacak sanata dair aktivitelerin ne derece önemli olduğu da dikkat edilmesi gereken bir diğer hususu oluşturmaktadır. Bunun için öğretim programlarında belirlenen kazanım ve becerilerin, ders kitaplarının ve eğitim sürecine dahil olan proje ve yarışmaların öğrencilere motivasyon, yaratıcılık, iş birliği gibi beceriler kazandıracığı öngörülmektedir. Tam da bu noktada müzik eğitiminde yer alan eğitimsel projelerin önemine değinmeden geçmek doğru olmayacaktır. Eldeki kitabın müzik eğitimine dair projelerin, lise düzeyindeki öğrenciler üzerindeki etkilerini analiz etmek açısından okuyuculara fayda sağlayacağı öngörülmektedir.

Müzik eğitiminde proje yapmanın önemi büyük ölçüde öğrencilerin öğrenme deneyimlerini zenginleştirmesiyle ilgilidir. Bu tür projeler, öğrencilere müzikal becerilerini geliştirme, yaratıcılıklarını keşfetme ve iş birliği yapma fırsatı sunmaktadır. Müzik eğitiminde proje yapmanın önemine dair bazı temel noktaları şöyle sıralayabiliriz:

- 1. Pratik Becerilerin Gelişimi:** Projeler, öğrencilere teorik bilginin ötesinde pratik müzikal becerileri geliştirme şansı verir. Örneğin, bir konser projesi öğrencilere sahne deneyimi kazandırabilmektedir.
- 2. Yaratıcılığın Teşviki:** Proje tabanlı öğrenme, öğrencilerin yaratıcılıklarını serbest bırakmalarına olanak tanır. Kendi müzik parçalarını besteleme veya müzik videosu hazırlama gibi projeler, öğrencilerin kendilerini ifade etmelerini sağlamaktadır.
- 3. İş Birliği ve Takım Çalışması:** Müzik projeleri çoğunlukla grup çalışması gerektirmektedir. Böylece öğrencilerin iş birliği, iletişim ve takım çalışması becerileri gelişmektedir.
- 4. Performans Becerilerinin Gelişimi:** Konserler, müzik videoları veya ses kayıtları gibi projeler, öğrencilere performans becerilerini geliştirme ve kendilerini bir izleyici kitlesine sunma fırsatı vermektedir.
- 5. Motivasyonu Artırma:** Öğrencilerin kendi projelerini yaratma ve sunma süreci, onların öğrenmeye olan motivasyonunu artırmaktadır. Bununla birlikte başarılarını sergileme fırsatı, öğrencilerin özgüvenlerini de artırmaktadır.